

Álljatok meg!

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 20:2-4; Róma 13:11-14;
1Korinthus 15:23-24; Efezus 6:10-20; 1Thesszalonika 5:6-8

„Végezetül legyetek erősek az Úrban és az ő hatalmas erejében! Öltsetek magatokra az Isten teljes fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög minden ravaszágával szemben” (Ef 6:10-11, ÚRK)!

A szolga álmos szemmel támolygott ki a szobájából, amikor megdöbbenő jelenet tanúja lett: hatalmas, jól felszerelt ellenséges sereg vette körbe a várost, lovakkal és harci szekerekkel. A szolga dadogva vitte a hírt Elizeus prófétának, majd nyugtalanul kérdezte: *„Jaj, jaj, édes uram, mit csináljunk?”*

Elizeus így felelt: *„Ne félj, mert többen vannak velünk, mint ővelük.”* A válasz mit sem változtatott a szolga arckifejezésén. Elizeus közelebb húzta magához és imádkozni kezdett érte: *„Ó, Uram! Nyisd meg, kérlek, a szemét, hogy lásson!”* A prófeta imája azonnal válaszra talált. A szolga ismét fellépett a várfalra, ám ekkor fellebbent a látható és láthatatlan közötti fátyol. Nem egy, hanem két sereget látott. *„Erre megnyitotta az Úr a szolga szemét, és azt látta, hogy íme, a hegy tele van tüzes lovakkal és harci szekerekkel Elizeus körül”* (2Kir 6:15-17, ÚRK).

Pál azért imádkozott Ef 6:10-20 részének megírása közben, hogy a hívők tisztább képet kapjanak és meglássák a nagy küzdelem teljes valóságát, illetve reménytel meríthessenek abból, amit az bemutat nekik.

HARCBA HÍVÓ BESZÉD

Tanulmányozzuk Ef 6:10-20 szakaszát, Pál levelének hangzatos lezárását! Csatakiáltása mit jelent nekünk ma a nagy küzdelemben?

Pál harcra szólít az Efezusi levél végén. Bátorítja a hívőket, hogy vegyék ki a részüket az egyház küzdelmében a gonosz ellen (Ef 6:10-20). Átfogó buzdítással kezdi: „*legyetek erősek az Úrban*” (Ef 6:10). Ezt ismétli meg, amikor felhívja a hívőket, hogy „*öltözzétek föl az Isten minden fegyverét*” (Ef 6:11). Felhívását egy határozott cél kiemelésével (hogy meg tudjanak állni az ördög ravaszágaival szemben, Ef 6:11) és egy magyarázattal támasztja alá: a csatát a gonosz hatalmas, lelki seregei ellen vívják (Ef 6:12). Az apostol ezek után részletesen újból harcra hív. A hívőknek fel kell öltetniük „*az Istennek minden fegyverét*” (Ef 6:13), tehát az övet, a mellvértet, a sarut, a pajzsot, a sisakot és a kardot is, mert csak így állhatnak meg szilárdan a csatában (Ef 6:14-17). Felszólítja a már teljes felszerelésben lévő, csatára kész hívőket, hogy tegyenek úgy, mint a katonák az ókori csatatéren – imádkozzanak (Ef 6:18-20).

Az apostol a katonai összetűzés és fegyverek szókészletével érzékelteti az egyház küldetését. Az Ószövetség harcra szólító buzdításait, csata előtti beszédeit visszhangozza. Ezt jelzi az első, átfogó parancsban: „*legyetek erősek az Úrban, és az ő hatalmas erejében*” (Ef 6:10).

Az Ószövetség harcra hívó beszédei (lásd pl. 5Móz 20:2-4; Bír 7:15-18; 2Krn 20:13-20; 32:6-8; Neh 4:14, 19-20) azt támasztják alá, hogy Izrael katonai sikere nem a fegyverei nagyobb erejében, vagy seregének létszámában rejlik. A győzelem kizárólag Isten jelenlététől és erejétől függ. A siker kulcsa nem az önmagukban való, hanem az Úr erejébe és gondviselésébe vetett szilárd bizalom volt. Pál bátran említi ezeket a témákat, hogy buzdítsa a hívőket: 1) tevékenyen vegyenek részt az egyház küldetésében; 2) figyeljenek a láthatatlan dimenziókra, amelyek hatással vannak az életükre és a bizonyágtételükre; 3) tudatosítsák magukban, hogy a siker érdekében szükségük van az isteni közbelépésre; 4) tartsák mindig szem előtt, mennyire fontos a hívők közötti egység és összetartás!

Pál figyelmeztet, hogy a harcunkat nem test és vér ellen, hanem természetfeletti ellenségekkel vívjuk. Ezek szerint egyedül miben reménykedhetünk a győzelmet illetően?

MÉRÍTSÜNK ERŐT KRISZTUSBÓL!

Pál erős harci kiáltással fejezi be a levelét, összefűzve azokat a témákat és gondolatokat, amelyek az egész levélben fontosak. Azzal kezdi, hogy bejelenti a levele összefoglalásának fő témáját, méghozzá a parancsnok csatakiáltásának hangnemében: „*Végezetre, atyámfiai, legyetek erősek az Úrban, és az ő hatalmas erejében*” (Ef 6:10). Ef 6:11-20 szakasza pedig ennek a gondolatát színesíti és bontja ki.

Olvassuk el ismét Ef 6:10-20 szakaszát! Hogyan vesszük észre a természetfeletti erőket is felvonultató nagy küzdelem valóságát, ami Pál mondanivalójának központi része? Miért igen fontos szem előtt tartani ezt a meghatározó igazságot az Istennel való mindennapi kapcsolatunkban?

Az apostol a következő fordulattal Krisztust nevezi meg a hívók erejének Forrásaként: „*legyetek erősek az Úrban, és az ő hatalmas erejében*” (Ef 6:10). Az „Úr” itt Jézusra utal, ami következetesen így van az Efezusi levélben (Ef 2:21; 4:1, 17; 5:8; 6:1, 21). „Az egyház ereje a feltámadt Úr mindenható hatalmában rejlik, Ő a seregének Parancsnoka” (G. G. Findlay: *The Epistle to the Ephesians*. New York, 1931, Ray Long & Richard R. Smith, 398. o.).

Ef 6:10 versében Pál az *erő* szó ismétlésével a következő gondolatot hangsúlyozza: az egyház által kifejtett erő nem velejáró tulajdonsága a hívőknek, hanem azt kívülről, az Úrtól kapják, Krisztustól származik. Az apostol itt összegzi levele egyik fontos témáját: Isten megosztja a hatalmát a hívőkkel (Ef 1:19-22; 2:4-6; 3:16-17). A hívők a feltámadt és felmagasztalt Krisztusban találhatnak erőt minden jelenlegi és jövőbeli konfliktusuk során.

Bár az első parancs kijelenti, hogy Jézus az, aki erőt ad a hívőknek (Ef 6:10), a Szentháromság mindhárom tagja támogat a gonosz elleni küzdelemben. Isten (az Atya) a saját fegyvereit bocsátja a rendelkezésünkre (Ef 6:11, 13; vö. Ézs 59:17). Korábban Pál már elmondta imájában a Szentlélekről, hogy Ő „*adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjetek az ő Lelke által a belső emberben*” (Ef 3:16, ÚRK). Itt a Lélek a kardot adja a kezükbe: „*a Léleknek kardját, amely az Isten beszéde*” (Ef 6:17). A hívőknek ráadásul „*Minden alkalommal*” (Ef 6:18, ÚRK) a Szentlélek által kell imádkozniuk. Az apostol szeretné, ha a hallgatósága megértené: a Szentháromság mindegyik tagja teljes mértékben kiveszi részét abban, hogy felkészítsen a gonosz hatalmak elleni csatára.

A NAGY KÜZDELEM PÁL LEVELEIBEN

Olvassuk el Róm 13:11-14, 2Kor 10:3-6 és 1Thessz 5:6-8 szakaszait! Mennyiben hasonlítanak ezek a versek Ef 6:10-20 részéhez? Miért ezt a képvilágot használja Pál?

Leveleiben az apostol gyakran használ katonai nyelvezetet és hasonlatokat, amivel arra szólítja a hívőket, hogy viselkedésükben kövessék a katonák példáját. Ef 6:10-20 szakaszában található ennek leghosszabb és legkoncentráltabb példája, de a katonai nyelvezet Pál egyik fő motívuma arra, hogy az evangélium történetét értelmezze. Krisztus a keresztnél lefegyverezte a „*fejedelemségeket és hatalmasságokat*” (Kol 2:15). A felmagasztalása óta pedig úrrá lett minden hatalom fölött (Fil 2:9-11), ekként végzi a munkáját. A követőit az egyetemes háborúra gyűjti össze, a világosság seregét a győzelem nagy napja felé vezeti (Róm 16:20; 1Kor 15:54-58; 2Thessz 2:8). Összegezve Pál katonai hasonlatait elmondhatjuk, hogy tisztán látja: a jó és a rossz közötti küzdelem „egy hosszan tartó kozmikus háború, amiben két szembenálló sereg összecsapásai során hol az egyik, hol a másik kerekedik felül, amíg az idők végén majd az egyik arat teljes győzelmet” (Peter W. Macky: *St. Paul's Cosmic War Myth: A Military Version of the Gospel*. New York, 1998, Peter Lang Publishing, 1. o.). Az Efezusi levél szövegében is gyakran előbukkan a kozmikus háború témája. Amikor Pál felfegyverkezésre szólít (Ef 6:10-20), összevonja a küzdelem elemeit, amelyekre már korábban utalást tett: Isten óriási „hatalommal” ruházta fel a hívőket (Ef 1:18-20; 3:16, 20); Krisztus győzelmet aratott, és Isten minden hatalom fölé magasztalta Őt (Ef 1:20-23); a hívők serege azokból áll, akik egykor halottak voltak, de feltámadtak és erőt nyernek, ha a felmagasztalt Krisztusban találják meg az identitásukat, aminek köszönhetően képesek felvenni a harcot korábbi sötét mesterükkel (Ef 2:1-10); az egyháznak az is szerepe, hogy rámutasson a gonosz erők közelegről vesztiére (Ef 3:10); Zsolt 68:19 versével a diadalmas, isteni Harcosként mutatja be Krisztust (Ef 4:7-11); illetve, felszólítja a hívőket, hogy „vegyék fel” az evangélium öltözetét (lásd Ef 4:20-24). Isten „*minden fegyverét*” felöltve megérthetjük a nagy küzdelem központi szerepét, és szilárdan ki is tartunk abban a tudatban, hogy részesek leszünk Krisztus végső győzelmében.

Hogyan tapasztaltuk már nemcsak a kozmikus háború, hanem a Jézusban elérhető győzelem valóságát is? Miért alapvetően fontos a saját reménységünk és tapasztalatunk szempontjából, hogy helyesen értelmezzük az Ő győzelmét?

AZ ÓKORI CSATAMEZŐN

Olvassuk át Ef 6:10-20 részét! Figyeljünk fel minden alkalomra, amikor Pál a *megállni* ige valamely alakját használja! Miért olyan fontos számára ez a gondolat?

Az ókori csataterék összefüggésében kell értenünk Pál katonai hasonlatát. Mit jelentett az, hogy „megállni” (Ef 6:11, 13-14)? Vajon az ige csak a védekező alapállásra enged következtetni? Thuküdidész, az egyik legnagyobb ókori haditörténész írásaiban megörökített harcra buzdító beszédek három egymást követő lépést hangsúlyoznak ki, amelyeket meg kell tenni, ha a sereg győzni akar: 1) a katonáknak „meg kell közelíteniük az ellenséget”, ami azt jelenti, hogy oda kell menniük az ellenfeleikhez; 2) majd meg kell ütközniük és „erősen meg kell állniuk”, vagyis „helyt kell állniuk” a közelharcban; 3) végül „vissza kell verniük az ellenséget” (lásd Thucydides: *The Peloponnesian War*. New York, 1910, E. P. Dutton, 4.10.1-5).

A három pont közül a második volt az ókori csaták kulcsmozzanata, amikor a két szemben álló falanx összecsapott „az egymásba fűrődő réz, fa és hús szörnyű kakofóniájában”, erre Xenophón, az ókori író „borzalmas összecsapásként» utalt (Victor David Hanson: *The Western Way of War*. New York, 1989, Oxford University Press, 152-153. o.). Az ókori csaták stratégiai fontosságú kérdése és nagy kihívása volt az, hogy a katonák megálljanak a helyükön. A soron következő közelharcban mindkét oldal lendületet keresett ahhoz, hogy „előre nyomulhasson.” Pál fegyverbe hívása olyan küzdelemre utal, amikor a katonák „egymásnak feszültek és a közelharcban ütések százait mérték és kapták” (i. m. 152. o.). Ezzel összecseng, hogy az apostol birkózásként ábrázolja az egyház és ellenfelei csatáját (Ef 6:12; lásd a csütörtöki tanulmányt). A 13. versben aztán a „megállni” ige nyomatékosabb formáját használja: „*hogy ellenállhassatok azon a gonosz napon*” (ÚRK).

Ez nem ellazult helyzet! „Megállni” azt jelenti, hogy a csata közepében vagyunk és minden fegyvert bevetünk a közelharcban. Ezt szűrhetjük le Pál korábbi buzdításából is: „*megálltok egy lélekben, egy szívvel küzdve az evangélium hitéért*” (Fil 1:27, ÚRK).

Olvassuk el Zsid 12:4 versét! Hogyan segít ez a rész megérteni, hogy mit jelent megállni az Úrban? Mit jelent ez közösségi értelemben?

KÜZDENI A SÖTÉTSÉG ERŐI ELLEN

Vajon miért sorolja fel Pál a gonosz lelki hatalmak több címét is Ef 1:21, 3:10 és 6:10-20 verseiben?

Pál a „*tusakodásunk*” (Ef 6:12) gondolatát a birkózók versengésére használt görög szóval (*palé*) fejezi ki. Mivel úgy tartották, hogy a birkózással kiválóan elő lehet készülni a harcra, ezért helyénvaló leírása ez a fegyveres és pusztakezes küzdelemnek, amire a seregek összecsapásakor kerül sor. Az apostol hangsúlyozza a hívők küzdelmének valóságát a gonosz erőkkel szemben.

A következő címetek adja:

Ef 1:21	Ef 3:10	Ef 6:12
minden fejedelemség	fejedelemségek	fejedelemségek
(minden) hatalmasság	hatalmasságok	hatalmasságok
(minden) erő		a sötétség világának urai
(minden) uraság		a gonoszság lelkei, amelyek az ég magasságában vannak
minden név		

Ezekkel a jellemzésekkel („*minden néven, amelyet valaki kap*”, Ef 1:21, ÚRK; „*a gonoszság lelkei ellen, amelyek az ég magasságában vannak*”, Ef 6:12, ÚRK) megerősíti, hogy minden természetfeletti hatalom alárendelt Krisztusnak (Ef 1:21). Ugyanakkor egyetlen csatában sem jó stratégia alábecsülni az ellenfél erejét. Pál figyelmeztet, hogy nemcsak emberek ellen küzdünk, hanem „*a gonoszság lelkei ellen, amelyek az ég magasságában vannak*” (Ef 6:12, ÚRK), őket pedig egy ravasz tábornok, az ördög vezeti (Ef 6:11). Ébernek kell lennünk erős ellenfeleinkkel szemben, de nem szabad megrémülnünk tőlük! Isten velünk van a csatában (Ef 6:10), és a legkiválóbb fegyverekkel, a saját fegyverzetével szerelt fel bennünket (Ef 6:11; vö. Ézs 59:15-17). Az Ő igazságát, igazságosságát, békességét, hitét, üdvösségét, illetve Szentlelkét bocsátotta a rendelkezésünkre (Ef 6:13-17). Nem vallhatunk kudarcot, ha az Úr megy előttünk és az Ő páncélját öltjük magunkra tetőtől talpig (Róm 16:20; 1Kor 15:23-24; 2Thessz 2:8)!

A természetfeletti gonosz erőkkel szemben mi teljesen védtelenek vagyunk. Miért kell tehát az Úr Jézusba kapaszkodnunk, aki nem csupán hatalmasabb ezeknél, hanem már le is győzte őket?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Térnyerő munka a miénk. Jézus hű katonáiként be kell vinnünk a véráztatta zászlót az ellenség erődítményeibe. »Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, a sötétség világának urai ellen, a gonoszság lelkei ellen, amelyek az ég magasságában vannak.« Ha letesszük a fegyvert, leeresztjük a véráztatta zászlót, hogy Sátán foglyai és szolgálói legyünk, akkor talán kiszabadulhatnánk a küzdelemből és a szenvedésből, a békét viszont csak Krisztus és a menny elvesztése árán szerezhethetjük meg. Ilyen feltételek mellett nem fogadhatjuk el a békét! Legyen hát háború! Harcoljunk a világ történelmének végéig ahelyett, hogy a hitehagyás és a bűn békéjében éljünk» (Ellen G. White: *The Review and Herald*. 1888. május 8.)!

Hogyan kapcsolódik Ef 6:10-20 szakasza A jelenések könyvéhez? Ez a szakasz alapvetően ugyanazt a nézetet vallja az utolsó napok eseményeiről, az eschatológiáról, mint A jelenések könyvében a csatamotívum (lásd Jelenések 12. fejezet; 16:12-16; 19:17-21; 20:7-10). Isten népét mindkettőben olyan ellenség támadja, aki „az ég magasságában” van és „a mai korban fejt ki tevékenységét, erejét.” Isten népét mindkettőben „az eljövendő korok képe” lelkesíti. Továbbá „mindkét helyzet egyértelműen utal a végső csatára, amikor az ellenséget egyszer és mindenkorra legyőzik, majd Isten örökre megalapítja az új korszakot”. Ekkor nyilvánvalóvá lesz „Isten népének végső, dicsőséges állapota”, illetve „az ellenség örök kárhozata” (lásd Yordan Kaley Zhekov: *Eschatology of Ephesians*. Eszék, Horvátország, 2005, Evangelical Theological Seminary, 217, 233-235. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Mikor szembesültünk a legközvetlenebbül a sötétség erőivel? Mi volt a legjobb stratégiánk abban a helyzetben?
- 2) Ef 6:10-20 szakasza alapján hogyan tudnánk segítséget nyújtani annak, aki éppen „a gonoszság lelkei ellen” küzd (Ef 6:12)?
- 3) Hogyan ismerhetjük fel az ördög minden ravaszágát, ellenállva neki (Ef 6:11)? Példának okáért, milyen gyakran vagy kész feladni a hitedet azért, mert már túl bűnösnek, romlottnak tartod magad az üdvösséghez? Kitől erednek az ilyen gondolatok? Krisztustól vagy a sötétség erőitől? Miért kell éppen akkor igényelnünk Jézus különleges ígéreteit?

GALAMB GYÖNGYVÉR: HITTEM ÉS HISZEK

Hittem, hogy
szent kezed
majd simogat
és végleg bekötöz
sebeket, bajokat.

Hittem, hogy egyedül
Isten elegendő.
Most mégis miért lep meg
e dacos, sötét felhő?
Miért von engem is
homályos delező?

Szavak peregnek,
koppannak porba.
Porrá zúzza az idő
minden szép beszédnek
elmúló szikrafényét.
Máz pereg törött korsón.
Az élet teste ez,
ami meg-megrezzen.
Karja nyúl kapaszkodón,
és éhesen nyitja föl
álmatag két szemét.

Hittem, hogy élhetek
fényel és dallal,
és végre vége lesz
az átkos hatalommal
dacoló küszködésnek...

Hittem...és hiszek.